

Hoe zit het nu met Zwarte Piet?

04/12/2012 om 12:23 door tki

Foto: REUTERS

Is de zwarte assistent van de Sint een racistisch fenomeen? In Nederland wordt er al enkele dagen hevig gediscussieerd over de zaak. Onzin, legt volkskundige Stefaan Top uit in De Standaard, 'De legende van Zwarte Piet heeft hoegenaamd niets te maken met racisme.'

In Nederland gaan de laatste dagen heel wat stemmen op om Zwarte Piet in de toekomst achterwege te laten. 'Het sinterklaasfeest is ooit begonnen zonder Zwarte Piet en het wordt tijd om ermee door te gaan zonder Zwarte Piet,' vindt de Amsterdamse schepen Andrée van Es. Ook het Meertens Instituut meent dat Zwarte Piet een traditie is 'die een stereotypisch, racistisch beeld geeft van zwarte mensen'.

Is Zwarte piet echt een racistisch fenomeen? De Leuvense volkskundige Stefaan Top verwerpt alvast de gedachte. 'De legende heeft hoegenaamd niets te maken met racisme', legt hij dinsdag uit in De Standaard. De voorstelling van Zwarte Piet rust volgens hem op een aantal foute interpretaties van historische symbolen.

Geen Moor, wel duivel

'Sinterklaas werd oorspronkelijk helemaal niet begeleid door een zwarte man, maar door een duivel met horens', verduidelijkt Top. Terwijl de Sint de goede kinderen beloofde, strafte de duivel, die in de Alpen Krampus genoemd wordt, de stoute. *Krampustag* valt op vijf december, Sinterklaas op de zesde; maar in de

nacht van vijf op zes gaan ze samen op stap. Omdat Sinterklaas het goede representeert, werd hij wit afgebeeld. Krampus, als symbool van het kwade, was zwart.

Waarom wordt de Sint dan niet elk jaar bijgestaan door Zwarte Duivel? Volgens Top gaat het om een verkeerde interpretatie van symbolen. De goedheilige man werd vroeger namelijk afgebeeld met drie gouden bollen op zijn boek. Appeltjes van Oranje, dacht men, en zo ontstond het idee dat de Sint uit Spanje, het land van de Moren, afkomstig was. Volgens de overlevering waren de Moren zwart, dus was de stap naar een zwarte knecht snel gezet. In werkelijkheid waren de gouden bollen munten waarmee de Sint een meisje van de prostitutie redde.

Zwarte Piet is dus helemaal geen racistische gedachte. 'Het is de uitbeelding van het Slechte dat verknecht wordt door het Goede', aldus Top.
